

Nunc autem non opus est, quia populus populum adducit ad fidem, cum uidentur eorum bona opera & prædicationis simplex.

CAPVT XIII.

Slinguis hominum loquar & angelorum: charitatem autem non habeam, unum sum uelut ærumentum resonans, aut cymbalū tinniens.) Magna utiq; uidetur gratia diuersis loqui linguis: plus autem aliquid est etiam si possit angelorum linguam scire, id est, si spiritaliter cognitum possit habere angelicum motum. Sed hoc ad meritum non ascribi, sed ad dei gloriam subiectis ostendit dicens, sic esse ut ærumentum resonans aut cymbalum tinniens, quia sicut ærumentū impulsu alterius resonat aut cymbalum tinnit: ita & hic q; linguis loquitur spiritus sancti effectū habet & motum ut loqui possit, sicut & alio loco dicit saluator: Non em̄ uos estis qui loquimini sed spiritus patris uestri qui loquitur in uobis. Nam & asina locuta est humana lingua ad Balaam filium Beor, ut addisceret dei maiestatem, & pueri infantes in laudem dei proruperunt ad confusionem Iudæorum. Saluator autem non solum istos, sed & lapides, ad cōdemnationem perfidorum & gloriam dei, clamare posse ostendit. Et inter ipsa primordia ad commendationem fidei, qui baptizabantur linguis loquebatur. ¶ Et si habeam prophetiam & sciero omnia myste-
ria & omnem scientiam: charitatem autem non habea,
nihil mihi prodest.) Vere nihil prodest. Ad dei em̄ gloriam prophetatur, sicut dicit Dauid Propheta: Non nobis domine non nobis, sed nomini tuo da gloriam. Nam & Balaam prophetauit cum propheta non esset sed ariol⁹ & Caiphaz prophetauit non merito sed dignitate ordinis sacerdotalis, & Saul prophetauit cum iam inobedi-entia causa spiritu malo fuisset repletus, sed propter dei causam non posset comprehendere Dauid, quem & occi-

Matth. 10

1219 10

1011 11

R. dere

dere uolebant. ¶ **Et si sciero omnia mysteria.**) Iudei enim nihil profuit fuisse cum Apostolis & didicisse mysteria, cum charitatis hostis, tradidit saluatorem. Et propheta
 28 *capitulum*
 Fzechiel diabolum mysteria celestia scire ostendit, quando increpata uoce in paradiso illum dei fuisse & preciosos lapides habuisse testatur. Quos lapides idem Apostolus doctrinae diuinae mysteria significauit, ut nihil illi profuit, quia charitatis immemor in superbiam profiliuit.
 Lucae ii.
 ¶ **Et si habeam omnem scientiam.**) Nihil mihi prodest scientia, si charitas non sit. Denique scribis & Phariseis nihil profuit dicente saluatore: Vos habetis clauim scientiae, & neque uos intratis neque alios finitis introire. Per inuidiam enim charitatem corrumpentes, scientiam eius ad nihilum deduxerunt. Nam & Tertullianus & Nouatianus non paruae scientiae fuerunt, sed per zelum charitatis foedera perdidierunt, in schisma uersi ad perditionem sui haereses creauerunt. ¶ **Et si habuero omnem fidem ita ut motes transferam.**) Virtutes facere, aut daemonia per fidem eicere, dei uirtus & gloria est, nec hoc ad meritum proficit, nisi quis bonae conuersationis fuerit exemplus, sicut supra memorauit. ¶ **Et si erogauero omnem substantiam meam.**) Apertum est, quia si omnis substantia impeditur, nihil proficit charitate neglecta, quia caput religionis charitas est, & qui caput non habet, uitam non habet. ¶ **Et si tradidero corpus meum ut ardeam, nihil mihi prodest.**) Sine charitate nihil prodest, quia fundamentum religionis charitas est. Quicquid ergo sine charitate sit, caducum est. ¶ Charitas magnanima est, iocunda est. Charitas non aemulatur, non inflatur, non perperam agit, non ambitiosa est, non quaerit quae sua sunt. Non iritatur, non cogitat malum, non gaudet in iniquitate, congaudet autem ueritati: Omnia tolerat, omnia credit, omnia suffert, omnia sperat, charitas nunquam excidit.) Tanta praecordia charitatis edocuit, ut non immerito hanc caeteris anteponere uideret, & in cassum laborare eos qui alijs mandatis operam dant, huic non obtulerantes. Hinc ait Ioannes Apostolus: Charitas de-

1. Ioã. 4.

est

IN EPIST. AD CORIN.

est, & qui charitatem non habet, sciat se deum non habere. **V**nde & in alia epistola idem Paulus Apostolus ait: Deus autem q̄ diues est iⁿ misericordia, propter multam charitatem suam misertus est nostri. **Q**ui ergo charitatem non habet, ingratus est misericordiae dei, quia nō diligit per quod saluatus est. **V**t perinde discerent quia grauiter delinquebant, qui escam fraternę charitati preponebant. Nam hæc est quæ & in præsentī prodest, & in æternum cum deo permanet. **S**iue autē prophetiæ euacuabuntur, siue linguæ cessabunt, siue scientiæ euacuabuntur. **E**x parte eī cognoscimus & ex parte prophetamur: cum autem uenerit quod perfectum est, euacuabitur quod ex parte est. **O**mnia charismatum dona euacuari dixit, quia non tantum possunt comprehendere, quantum ipsa ueritas habet. **N**eq; nos aut capere aut narrare possumus plenitudinem ueritatis. **Q**ui emin fieri potest, ut lingua humana omne complectatur quod dei est? **I**deo destruetur imperfectio nostra, non id quod uerum est euacuabitur, sed dum additur imperfectio, quod deest destruetur. **D**estructio enim imperfectiois est, quando id quod imperfectum est impletur uerum. **C**um essem paruulus quasi paruulus loquebar, quasi paruulus sapiebā, quasi paruulus cogitabam: **C**um factus sum uir ea quæ paruuli erant destruxi. **M**oc dicit, quia exeuntes sancti de hoc mundo, plus necesse est inueniant quam nunc puirant, sicut Ioannes Apostolus de saluatore dixit: **T**ūc uidebimus illum sicuti est. **I**n hac ergo uita paruulus sum, ad comparationem futuræ uitæ, quia sicut uita hæc imperfecta est, ita & scientia. **V**idebimus nunc per speculū in ænigmate, tunc uero facie ad faciem. **A**pertum est nunc imagines uideri per fidem, tunc res ipsas. **M**odus scio ex parte, tunc uero cognoscā sicut et cognitus sum. **I**d est, uideam quæ promissa sunt, sicut uideo, hoc est, præsentē esse ad deū ubi Christus est. **M**anent autē fides spes charitas, tria hæc, maior aut horū est charitas. **D**igne maior est charitas, q̄ ut fides prædicaret, & spes esset future uiræ, charitas præstitit sicut supra memorauī.

R 2 Vnde